

SETKÁNÍ S PACIENTEM

Příprava dítěte před vyšetřením magnetickou rezonancí

Preparation of the child for the magnetic resonance examination

Bruno Jurášek¹, Marie Bartoníčková²

¹Klinika zobrazovacích metod,
2. lékařská fakulta Univerzity
Karlovy a Fakultní nemocnice
v Motole, Praha

²magisterský studijní program
Všeobecné lékařství,
2. lékařská fakulta Univerzity
Karlovy, 6. ročník

SOUHRN

Jurášek B, Bartoníčková M. Příprava dítěte před vyšetřením magnetickou rezonancí

Kvalitu výsledků vyšetření zobrazovacími metodami neovlivňují jen technologie, ale také lidský faktor. Mnohá vyšetření kladou nároky na spolupráci pacienta a jeho motivaci. Ještě více toto platí v pediatrii. S cílem zkvalitnění výstupů vyšetření dětských pacientů magnetickou rezonancí vznikl na 2. lékařské fakultě Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole projekt easyMRI – skupina studentů připravujících pacienty na vyšetření edukací a hrou, provázející dítě celým průběhem snímkování. Výsledkem jsou nejen měřitelně kvalitnější výstupy z vyšetření, ale i klidnější pacienti podstupující vyšetření beze strachu. V mnoha případech je tak možné upustit od vyšetření dítěte v celkové anestezii.

Klíčová slova: magnetická rezonance, radiodiagnostika, edukace pacienta, dítě

SUMMARY

Jurášek B, Bartoníčková M. Preparation of the child for the magnetic resonance examination

There are many factors that influence the quality of diagnostic imaging results. Human factors, such as patient cooperation and motivation play a large role, especially in paediatrics. EasyMRI, a project running at the Second Faculty of Medicine, Charles University and the Motol University Hospital, aims to address these factors by improving patient education and engagement. For paediatric patients, the introduction of a game element spanning the entire duration of the examination has met with particular success. The team's efforts have not only resulted in measurable improvement of final quality of the examination outcome. At the same time, patients are calmer throughout the examination, which is also allowing for more children to undergo the scanning without general anesthesia.

Key words: magnetic resonance imaging, diagnostic imaging, patient education, child

Korespondenční adresa:

MUDr. Bruno Jurášek
Klinika zobrazovacích metod 2. LF UK a FN Motol
V Úvalu 84
150 06 Praha 5
bruno.jurasek@fnmotol.cz

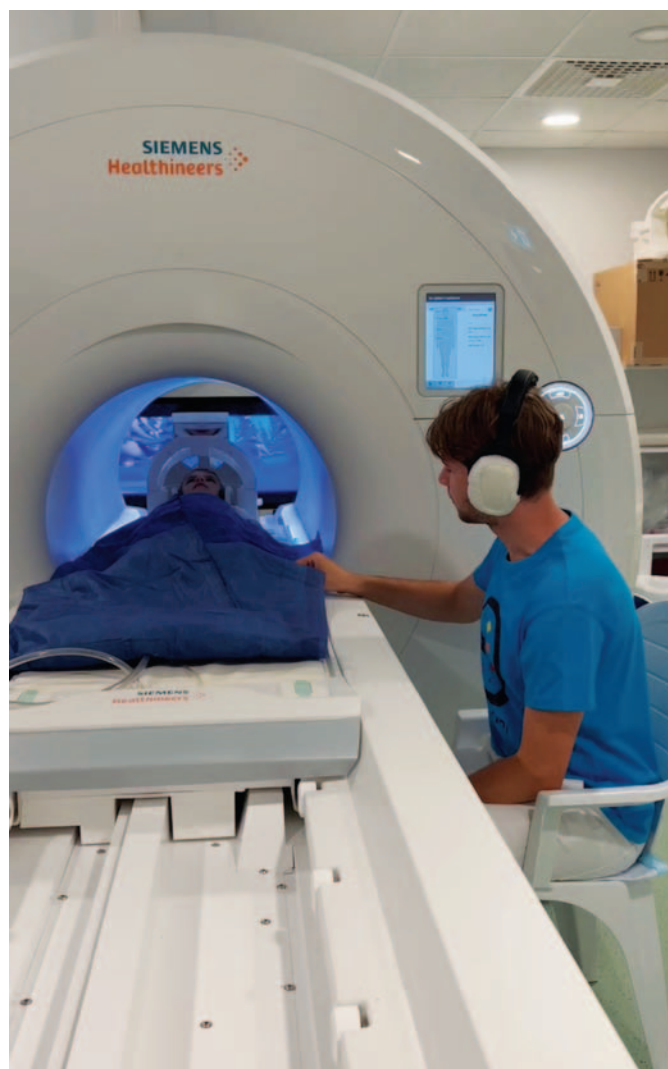
Jako lékaři indikujeme celou řadu vyšetření. Některá jsou rychlá, některá pouze pro trpělivé jedince. Některá jsou pohodová a bezbolestná, jiná jsou pro pacienta velkou zkouškou výdrže a sebezapření. Která vyšetření jsme si ale my na vlastní kůži zažili? Co třeba magnetická rezonance? Ruku na srdce! Kdo z nás se dokáže plně vžít do role pacienta, jež na ni posíláme?

Pojďme tedy na to. Vypravme se protentokrát na magnetickou rezonanci spolu s naším dětským pacientem. Nejspíš toto vyšetření podstupuje poprvé v životě. Co ho nyní tedy čeká? Velký stroj, který vydává plno rámusu. Stísněný prostor v úzkém tunelu, do něhož, často přímo po hlavě, pacient zajede a nesmí se ani hnout. Přitom už sám od sebe má pacient plnou hlavu starostí s nemocí, která ho na vyšetření

přivedla. Nejspíše ani pořádně nechápe, co se mu děje a proč toto všechno musí podstupovat. Jednotlivých vjemů rozhodně není málo, že? V celém tom kolotoči myšlenek si ani nevzpomene, že si vlastně není jistý, jak se v magnetické rezonanci správně chovat, a zapomene se zeptat lékaře, když má prostor.

Nejen pro tyto situace vznikl na 2. lékařské fakultě Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole projekt easyMRI. Zobrazovací metody postupují mílovými kroky kupředu a nové sekvence zařazované do vyšetřovacích protokolů magnetické rezonance zdokonalují a zpřesňují možnosti zobrazovací diagnostiky. Příznějším však stinnou stránku tohoto skvělého pokroku – naše vyšetření se také prodlužují. Někdy natolik, že ani pro motivovaného dospělého pacienta není vůbec jednoduché zvládnout celý sled sekvencí bez hnutí. Abychom zachovali výtěžnost vyšetření a získali kvalitní obrazový materiál bez pohybových artefaktů, aniž bychom pacienta museli vyšetřovat v zatěžující celkové anestezii, vznikl tým složený ze studentů 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy. Pod názvem easyMRI doprovázejí pacienty podstupující náročné vyšetřovací protokoly v magnetické rezonanci a předem je připravují na průběh vyšetření. Jejich výhodou je, že si pozici pacienta v magnetické rezonanci sami vyzkoušeli, a mají tak náhled do pocitů a obav pacientů. Vědí, jaké to bylo, ležet dlouhou dobu bez hnutí, jaké otázky se jim během vyšetření honily hlavou, a proto je mohou pacientům zodpovědět ještě dříve, než jsou otázky vyřčeny. S pacienty, ať už hospitalizovanými, nebo ambulantními, se scházejí v dostatečném předstihu před vyšetřením, aby měli čas na přátelskou rozmluvu a vysvětlení všeho potřebného. Cílem je také získat si pacientovu důvěru. Pokud se to povede, získává pacient kamaráda, který s ním prožije celé vyšetření od začátku do konce. Stísněný prostor přístroje a vyšetřovací cívky, které pacienta obklopují, navíc studenti z easyMRI mohou šikovně proměnit v hru – ať už na astronauta, potápěče, nebo rytíře.

Jakákoliv dobře míněná a na zkušenostech založená edukace pacienta zklidní, zamezí nepříjemným překvapením po ulehnutí do přístroje a posune nás směrem ke kvalitnímu vyšetření, na kterém bude možné postavit spolehlivou diagnostickou rozvahu, či dokonce operační plánování a zároveň nebude pacienta traumatizovat. Pomoci tomu dokážete i vy! Ač se může zdát, že jsou to drobnosti, pro malého pacienta jde o zásadní aspekty. Například když se u vyšetření s podáním kontrastní látky vyhneme tomuto

Obr. 1: Student z týmu easyMRI doprovází dětského pacienta při vyšetření mozku pomocí magnetické rezonance

invazivnímu výkonu v prostředí magnetické rezonance a pacient je vybaven žilním vstupem již z ambulance nebo lůžkového oddělení, na němž je hospitalizován. Společně každý svou rukou přiloženou k dílu ukazujeme, že strach na magnet nepatří! |